

Γνωμοδότηση για την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί τροποποίησης του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1056/72, περί ανακοινώσεως προς την Επιτροπή των προγραμμάτων επενδύσεως κοινοτικού ενδιαφέροντος στους τομείς του πετρελαίου, του φυσικού αερίου και του ηλεκτρισμού⁽¹⁾

(90/C 75/07)

Στις 28 Σεπτεμβρίου 1989, και σύμφωνα με το άρθρο 198 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο ζήτησε τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για το προαναφερόμενο σχέδιο κανονισμών.

Το τμήμα ενέργειας, πυρηνικών θεμάτων και έρευνας, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του την 1η Δεκεμβρίου 1989, με βάση εισηγητική έκθεση του κ. Aspinall.

Κατά τη 273η σύνοδο ολομέλειας, συνεδρίαση της 31ης Ιανουαρίου 1990, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε κατά πλειοψηφία, με μια ψήφο κατά και μια αποχή, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Ο ρόλος-κλειδί των επενδύσεων προκειμένου για τον καθορισμό της διάρθρωσης και λειτουργίας της ενεργειακής αγοράς της Κοινότητας αναγνωρίστηκε για πρώτη φορά από το Συμβούλιο το 1972, όταν υιοθετούσε τον πρώτο κανονισμό που αφορούσε την προς την Επιτροπή γνωστοποίηση επενδυτικών προγραμμάτων κοινοτικού ενδιαφέροντος στους τομείς του πετρελαίου, του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας⁽²⁾.

1.2. Βάσει του κανονισμού, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να γνωστοποιούν στην Επιτροπή, πριν από τις 15 Φεβρουαρίου εκάστου έτους, έναν πίνακα με τα επενδυτικά τους προγράμματα που θα αφορούν την παραγωγή, μεταφορά, αποθήκευση και διανομή πετρελαίου, φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας και των οποίων η έναρξη εφαρμογής τοποθετείται μέσα στην τριετία που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου του έτους της γνωστοποίησης.

1.3. Ο κανονισμός επεξεργάστηκε έτσι και στους τομείς του πετρελαίου, του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας, υποχρεώσε τις οποίες μέχρι τότε είχαν ο τομέας του χάλυβα και η πυρηνική βιομηχανία [με βάση το άρθρο 54 της Συνθήκης Ευρωπαϊκής Κοινότητας για Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) και το Κεφάλαιο IV της Συνθήκης Euratom (ΕΚΑΕ) αντίστοιχα].

1.4. Ο κανονισμός τροποποιήθηκε για πρώτη φορά το 1976⁽³⁾ με σκοπό:

- να ζητείται πλέον η γνωστοποίηση των επενδυτικών προγραμμάτων του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας τα οποία προβλέπεται να αρχίσουν να εκτελούνται μέσα στην πενταετία που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου του έτους της γνωστοποίησης·
- προκειμένου για επενδυτικά προγράμματα που βρίσκονται στο στάδιο της εκπόνησης, να παρέχονται κατά τη γνωστοποίηση και πληροφορίες σχετικά με φάση στην οποία βρίσκονται οι αποφάσεις που αφορούν το κάθε πρόγραμμα·

— να διευρυνθεί ο πίνακας των επενδυτικών προγραμμάτων που θεωρούνται ως προγράμματα κοινοτικού ενδιαφέροντος και καλύπτονται συνεπώς από τον κανονισμό του 1972.

1.5. Η γνωμοδότηση της ΟΚΕ για τον κανονισμό, η οποία υιοθετήθηκε το Νοέμβριο του 1975⁽⁴⁾, έλεγε ότι «μεταξύ των σημαντικότερων προϋποθέσεων για μια ενεργειακή πολιτική της Κοινότητας είναι η ευρύτερη, ακριβέστερη και εγκαίρως δυνατή ενημέρωση σχετικά με τις μελλοντικές επενδύσεις.»

1.6. Ο κανονισμός τροποποιείται τώρα για δεύτερη φορά. Οι τέσσερις στόχοι της σημερινής πρότασης απαριθμούνται στο σημείο 4 της αιτιολογικής έκθεσης. Χωρίς να μεταβάλει το βάρος των εργασιών που έχουν επωμισθεί τα κράτη μέλη και οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις (μιας και το βάρος αυτό αποτελεί συνάρτηση ενός κανονισμού που υπάρχει ήδη από το 1972), η πρόταση της Επιτροπής, που θεμελιώνεται στο άρθρο 213 της συνθήκης, επιδιώκει:

- να δώσει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να γνωρίζει, ήδη από τη φάση κατάρτισης της μελέτης σκοπιμότητας, επενδυτικά σχέδια που σχεδιάζονται να εφαρμοστούν στα κράτη μέλη, στους τομείς που αφορά ο εν λόγω κανονισμός·
- να της παράσχει τη δυνατότητα να ενημερώνει τα άλλα κράτη μέλη σχετικά με τις πτυχές των εν λόγω επενδύσεων που παρουσιάζουν κοινοτικό ενδιαφέρον·
- να της επιτρέψει να οργανώνει έναν ελαστικό συντονισμό ενεργειών μεταξύ των ενδιαφερομένων κρατών μελών, με απώτερο σκοπό την αναζήτηση της όσο το δυνατό μεγαλύτερης συνοχής των σχεδιαζόμενων μεγάλων επενδύσεων·
- να δώσει στους υπεύθυνους που θα λάβουν την απόφαση για την εν λόγω επένδυση τη δυνατότητα να καταλήξουν στην οριστική τους απόφαση έγκρισης των επενδύσεων αυτών συνυπολογίζοντας στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό το κοινοτικό ενδιαφέρον.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 250 της 3. 10. 1989, σ. 5.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. L 120, της 25. 2. 1972.

⁽³⁾ ΕΕ αριθ. L 140, της 28. 5. 1976.

⁽⁴⁾ ΕΕ αριθ. C 35, της 16. 2. 1976.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1. Το τμήμα συμφωνεί με την Επιτροπή ότι κατά το μέτρο κατά το οποίο η Κοινότητα χαράσσει μια κατά προτεραιότητα ευρωπαϊκή στρατηγική για μια εσωτερική αγορά στον ενεργειακό τομέα, είναι αναγκαίες ικανοποιητικές διαδικασίες ώστε, ενώ θα διατηρείται η υφιστάμενη ελευθερία των επιχειρήσεων, θα ενθαρρυνθεί ορισμένη συνεννόηση μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τη διενέργεια επενδύσεων στον εν λόγω τομέα.

2.2. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι μεταξύ των κρατών μελών στενότερη συνεργασία που θα κατέληγε σε μια πιο συντονισμένη προσέγγιση των επενδύσεων, θα μπορούσε να οδηγήσει σε μείωση των συνολικών δαπανών, είτε αυτές είναι καινούριες είτε αντικαθιστούν άλλες, και αυτές με τη σειρά τους θα μπορούσαν να αποβούν προς όφελος του καταναλωτή μέσα από την προσφορά χαμηλότερων τιμών ενέργειας.

2.3. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η Επιτροπή πιστεύει ότι όχι μόνο χρειάζεται να ενημερώνονται τα κράτη μέλη και η Επιτροπή σχετικά με τα προγράμματα επενδυτικά σχέδια φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων, αλλά και ότι η ενημέρωση αυτή θα πρέπει να γίνεται σε μια τέτοια φάση της μελέτης κατά την οποία να υπάρχουν περιθώρια για διαβουλεύσεις.

2.4. Η ΟΚΕ σημειώνει ότι σκοπός των νέων διαδικασιών που προτείνει η Επιτροπή είναι να υπάρξει μια ευέλικτη μορφή διαβουλεύσεων μεταξύ των κρατών μελών με προοπτική την επίτευξη της μέγιστης δυνατής συνάφειας μεταξύ των προγραμματιζόμενων μείζονος σημασίας επενδύσεων, και ότι δεν είναι στις προθέσεις της Επιτροπής να επεμβαίνει στις επενδυτικές τακτικές των ενδιαφερόμενων φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων, που θα πρέπει να έχουν την ελευθερία να φέρουν σε πέρας τα επενδυτικά τους σχέδια όπως τα έχουν προγραμματίσει εξαρχής ή να τα τροποποιούν με δική τους πρωτοβουλία.

2.5. Βλέποντας την επιθυμία της Επιτροπής να διατηρήσει το απόρρητο των πληροφοριών και την ανταγωνιστικότητα, η ΟΚΕ πιστεύει ότι η όποια ανεπτυγμένη μορφή διαβουλεύσεων μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών στο τέλος της φάσεως της μελέτης σκοπιμότητας, θα αναιρούσε το στόχο αυτό και είναι συνεπώς πρόωρη.

2.6. Η όλη διαδικασία στην ολοκλήρωση ενός επενδυτικού σχεδίου αυτής της τάξεως — από τη φάση της μελέτης σκοπιμότητας μέχρι τη φάση κατά την οποία υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή οι τελικές προτάσεις για την έγκριση — μπορεί να κρατήσει αρκετά χρόνια, ανάλογα με τους οικονομικούς και πολιτικούς παράγοντες που υπεισέρχονται.

2.7. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι για τη διαβίβαση πληροφοριών γύρω από ένα ενεργειακό επενδυτικό σχέδιο, η στιγμή της υποβολής μιας πρότασης ενώπιον της αρμόδιας αρχής για έγκριση είναι καταλληλότερη.

2.8. Να σημειωθεί ότι, ανεξάρτητα από το αν το επενδυτικό σχέδιο προέρχεται από τον ιδιωτικό ή το δημόσιο τομέα, παράγοντες που σχετίζονται με το οικοδομικό πρόγραμμα, το είδος των εγκαταστάσεων που θα χτίσουν, την επιλογή αγοράς γης και την αίτηση για έκδοση άδειας οικοδόμησης, καθορίζουν τη χρονική στιγμή λήψης απόφασης για υποβολή σχετικής πρότασης στις αρμόδιες αρχές. Οι ισορροπίες κατά τη διαδικασία λήψης των αποφάσεων είναι λεπτές.

2.9. Η ΟΚΕ συμφωνεί με την άποψη ότι, σε τελευταία ανάλυση, οι προς καθιέρωση νέες διαδικασίες θα πρέπει να δίνουν στα ενδιαφερόμενα μέρη τη δυνατότητα να λαμβάνουν υπόψη, εφόσον το επιθυμούν, ενδεχόμενες παρατηρήσεις που θα αφορούν την κοινοτική διάσταση του εκάστοτε επενδυτικού σχεδίου.

2.10. Στο άρθρο 2α της πρότασης προβλέπεται προθεσμία ενός μηνός για την εκ μέρους των κρατών μελών υποβολή παρατηρήσεων επί συγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι μέσα σε μια τόσο σύντομη προθεσμία τα κράτη μέλη δεν έχουν τη δυνατότητα να κάνουν τις παρατηρήσεις τους και να ανταλλάξουν απόψεις μεταξύ τους.

2.11. Η ΟΚΕ τονίζει πάντως ότι, για την ολοκλήρωση της όλης διαδικασίας θα πρέπει να τεθεί ορισμένη προθεσμία η οποία να αρχίζει από την ημέρα γνωστοποίησης του εκάστοτε επενδυτικού σχεδίου στα υπόλοιπα κράτη μέλη. Πέραν αυτής της χρονικής προθεσμίας, τα ενδιαφερόμενα μέρη που θα έχουν το δικαίωμα να προχωρούν στην υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, ανεξάρτητα από το αν υπεβλήθησαν ή όχι παρατηρήσεις και από το αν ελήφθησαν υπόψη. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι μια προθεσμία που να μην υπερβαίνει τους τρεις μήνες είναι ό,τι χρειάζεται.

2.12. Στον προτεινόμενο κανονισμό δεν προβλέπονται μεταβολές των καταφυλίων προγραμματιζόμενης χωρητικότητας ή ισχύος των επενδυτικών σχεδίων που σημειώνονται στο παράρτημα Ι του κανονισμού του 1972, έτσι όπως τροποποιήθηκε το 1976. Αν ο νέος κανονισμός πρόκειται να καλύψει τα εν λόγω επενδυτικά σχέδια, η ΟΚΕ διερωτάται κατά πόσον αυτές οι τιμές καταφυλίου εξακολουθούν να είναι οι κατάλληλες ζητάει γι' αυτό από την Επιτροπή να εξετάσει το θέμα και, εφόσον χρειασθεί, να υποβάλει προτάσεις για την τροποποίησή τους.

2.13. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι η παύση λειτουργίας εγκαταστάσεων υποδομής του ενεργειακού τομέα μπορεί να έχει επιπτώσεις στην προσφορά και ζήτηση ενέργειας, καθώς επίσης και σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις. Κρίνει συνεπώς ότι η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο υποβολής προτάσεων για την καθιέρωση ενημερωτικών διαδικασιών, ώστε τα κράτη μέλη να είναι σε θέση να ανταλλάσσουν απόψεις σχετικά με τον παροπλισμό τέτοιων εγκαταστάσεων.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1. Με βάση τις παραπάνω παρατηρήσεις, η ΟΚΕ προτείνει να τροποποιηθεί η πρόταση της Επιτροπής έτσι ώστε

να προβλέπει μεγαλύτερη ενημέρωση μέσα στο πνεύμα του στόχου της, ενώ παράλληλα να διασφαλίζει την επιχειρηματική ελευθερία, το απόρρητο και την ανταγωνιστικότητα.

3.2. Η ΟΚΕ προτείνει συνεπώς να γίνουν οι παρακάτω τροποποιήσεις και ζητάει από την Επιτροπή και το Συμβούλιο να λάβουν υπόψη τις προτάσεις της.

3.2.1. Στο πρώτο άρθρο, παράγραφος 1, πρώτη σειρά του σημείου 1, η λέξη «κοινοποιούν» να γίνει «γνωστοποιούν».

3.2.2. Στο ίδιο άρθρο, παράγραφος 1, το σημείο 2 να διατυπωθεί ως εξής:

«Προς εκπλήρωση των υποχρεώσεων που ορίζονται στην παράγραφο 1, τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και επιχειρήσεις γνωστοποιούν στο κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου σκοπεύουν να τα υλοποιήσουν αναλυτικά στοιχεία των επενδυτικών σχεδίων για τα οποία γίνεται λόγος στην παράγραφο 1, πριν δοθεί η όποια τελική έγκριση από την αρμόδια αρχή.»

3.2.3. Το άρθρο 2α να τροποποιηθεί ως εξής:

Βρυξέλλες, 31η Ιανουαρίου 1990.

α) Μόλις λάβει τη γνωστοποίηση που αναφέρεται στο άρθρο 1, η Επιτροπή ενημερώνει αμέσως τα υπόλοιπα κράτη μέλη σχετικά με το επενδυτικό σχέδιο, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να υποβάλουν, μέσα σε προθεσμία οριζόμενη από την ίδια, ενδεχόμενες παρατηρήσεις τους ως προς τις κοινοτικές πτυχές του σχεδίου και ιδίως για την ύπαρξη ενδεχόμενων εναλλακτικών δυνατοτήτων ως προς την προβλεπόμενη επένδυση ή σχεδίων τέτοιων εναλλακτικών δυνατοτήτων.

β) Η Επιτροπή γνωστοποιεί αμέσως στο κράτος μέλος για το οποίο γίνεται λόγος στο άρθρο 1(2), τις παρατηρήσεις που της υποβλήθηκαν βάσει των διατάξεων της παραγράφου α).

γ) Το κράτος μέλος γνωστοποιεί αμέσως τις παρατηρήσεις που του διαβιβάστηκαν βάσει των διατάξεων της παραγράφου β) τόσο στην αρμόδια αρχή όσο και στα πρόσωπα και τις επιχειρήσεις για τα οποία γίνεται λόγος στο άρθρο 1(2).

δ) Η διαδικασία που περιγράφεται στα ως άνω σημεία α), β) και γ) ολοκληρώνεται μέσα σε διάστημα όχι μεγαλύτερο των τριών μηνών.»

3.2.4. Το λοιπό μέρος του σχεδίου κανονισμού παραμένει ως έχει.

Ο Πρόεδρος της

Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Alberto MASPRONE

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της γνωμοδότησης της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Η ακόλουθη τροπολογία απορρίφθηκε κατά τις συζητήσεις:

Σελίδα 3, σημείο 2.4.

Να προστεθούν τα ακόλουθα μετά το σημείο 2.4:

«Θα πρέπει να θεσπισθούν ειδικές διαδικασίες για τον πετρελαϊκό τομέα ειδικότερα, έχοντας υπόψη την επίδραση που θα μπορούσε να έχει η υπερβολικά πρόωγη γνώση των προγραμμάτων στις ανταγωνιζόμενες επιχειρήσεις του τομέα.»

Αιτιολογία

Αυτονόητη.

Ψηφοφορία

Υπέρ: 20, κατά: 42, αποχές: 12.